

2 sierpnia 2018 r.

Obowiązki i uprawnienia Komisji Nadzoru Finansowego wynikające z ustawy o kredycie konsumenckim

Obowiązujące od 22 lipca 2017 r. przepisy ustawy o kredycie konsumenckim wprowadziły dodatkowe wymagania dla przedsiębiorców udzielających pożyczek pieniężnych (instytucje pożyczkowe) lub świadczących usługi pośrednictwa w zakresie umów o kredyt konsumencki (pośrednicy kredytowi). W szczególności, w celu prowadzenia swojej działalności, przedsiębiorcy ci obowiązani są uzyskać wpis do prowadzonych przez Komisję Nadzoru Finansowego rejestrów:

- [rejestr instytucji pożyczkowych](#),
- [rejestr pośredników kredytowych - dział II](#).

Komisja ma obowiązek dokonania wpisu instytucji pożyczkowej albo pośrednika kredytowego do rejestru, jeżeli zgodnie z przedłożonymi przy wniosku o dokonanie wpisu dokumentami wnioskodawca spełnia następujące, enumeratywnie wskazane w ustawie wymagania:

- w odniesieniu do instytucji pożyczkowej:
 - prowadzi działalność wyłącznie w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej,
 - członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej lub prokurentem spółki jest osoba, która nie była prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe,
 - minimalny kapitał zakładowy spółki wynosi 200 000 zł,
 - spółka złożyła oświadczenia, iż kapitał zakładowy jest pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym, a środki na pokrycie tego kapitału nie pochodzą z kredytu, pożyczki, emisji obligacji lub ze źródeł nieudokumentowanych oraz że spółka zamierza prowadzić działalność gospodarczą w zakresie udzielania kredytów konsumenckich jako instytucja pożyczkowa,
 - spółka wniosła opłatę w wysokości 600 zł za wpis do rejestru.
- w odniesieniu do pośrednika kredytowego:
 - jako osoba fizyczna nie był prawomocnie skazany za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe; w przypadku osoby prawnej powyższy wymóg dotyczy członków zarządu, zaś w przypadku spółki nieposiadającej osobowości prawnej – wspólników,
 - wniósł opłatę w wysokości 600 zł za wpis do rejestru.

Jeżeli któreś z przytoczonych wymagań nie jest lub przestaje być spełnione, KNF ma obowiązek odpowiednio – odmówić wpisu albo wykreślić dany podmiot z rejestru. Wszelkie zmiany dotyczące podmiotów wpisanych do rejestru, w tym wykreślenie tych podmiotów z rejestru, następują na wniosek tych podmiotów lub na podstawie informacji przez nie przekazywanych.

Przepisy ustawy nie przewidują sprawowania przez KNF nadzoru nad instytucjami pożyczkowymi i pośrednikami kredytowymi. Oznacza to w szczególności brak uprawnień KNF do żądania od tych podmiotów informacji i wyjaśnień oraz do kontrolowania ich działalności w zakresie zgodności z prawem, jak również dokonywania oceny spełniania przez nie wymagań przewidzianych przepisami prawa. W konsekwencji wpis danego podmiotu do rejestru prowadzonego przez KNF nie powinien być interpretowany jako jakakolwiek forma zabezpieczenia ze strony KNF prawidłowości prowadzonej przez ten podmiot działalności, a w szczególności przestrzegania przez niego przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Wpis taki może być traktowany jedynie jako stwierdzenie spełniania przez dany podmiot określonych wyżej wymogów ustawowych według stanu na dzień dokonania wpisu oraz brak deklaracji tego podmiotu co do zmian w tym zakresie.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przez konkretnego przedsiębiorcę (w tym także instytucję pożyczkową lub pośrednika kredytowego) praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów (praktyka taka może wynikać w szczególności z naruszania przepisów ustawy o kredycie konsumenckim), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może wydać tzw. ostrzeżenie konsumenckie, które podawane jest do publicznej wiadomości między innymi na stronie internetowej tego Urzędu (www.uokik.gov.pl).

Sprawy indywidualne związane z nieprawidłowościami w działalności instytucji pożyczkowych lub pośredników kredytowych kierowane mogą być do Rzecznika Finansowego (www.rf.gov.pl) – podmiotu powołanego do wspierania klientów w sporach z podmiotami rynku finansowego.

KNF zwraca również uwagę, że prowadzenie działalności instytucji pożyczkowej bez spełnienia warunków przewidzianych w ustawie o kredycie konsumenckim stanowi czyn zabroniony zagrożony karą grzywny do 500 000 złotych i karą pozbawienia wolności do lat 2. Ponadto prowadzenie działalności instytucji pożyczkowej lub pośrednika kredytowego bez wymaganego przez ustawę wpisu do rejestru stanowi czyn zabroniony zagrożony karą grzywny w wysokości odpowiednio 500 000 złotych i 100 000 złotych. O przypadkach prowadzenia takiej działalności należy powiadamiać organy ścigania – policję lub prokuraturę.